

PRZEGLĄD --- SOCJOLOGICZNY

Vol. 62, No. 3

2013

ŁÓDZKIE TOWARZYSTWO NAUKOWE

LIST OF CONTENTS

Editorial	7
-----------------	---

GLOBALIZATION AND GLOCALIZATION OF FOOTBALL. THEORETICAL CONSIDERATIONS AND EMPIRICAL EFFORTS

Richard Giulianotti – Sport and Globalization: A Sociological Analysis of the Major Issues	13
Wojciech Woźniak – Sport Mega Events and the Need for Critical Sociological Research: the Case of Euro 2012	31
Jacek Burski – Euro 2012 – The End and the Beginning of Polish Football Supporters ...	51
Bárbara Schausteck de Almeida, Wanderley Marchi Júnior – The Brazilian Media and the Selection of Rio de Janeiro to Host the 2016 Olympic and Paralympic Games	71

GLOBAL PRESSURES, LOCAL RESPONSES: ADAPTATION, ACCULTURATION, BACKLASH

Marcin Gońda – Supporters’ Movement “Against Modern Football” and Sport Mega Events. European and Polish Contexts	85
Radosław Kossakowski – Proud to be Tukker. A Football Club and the Building of Local Identity: The Case of FC Twente Enschede	107
Hans K. Hognestad – Transglobal Norwegian? Globalisation and the Contestation of Identities in Football	129

ABSTRACTS

STRESZCZENIA

RICHARD GIULIANOTTI
Loughborough University, UK /
Telemark University College, Norway

SPORT AND GLOBALIZATION: A SOCIOLOGICAL ANALYSIS OF THE MAJOR ISSUES

Abstract

The article focuses on the multi-dimensional relationships between sport and globalization. From the historical perspective, the paper examines the 'take-off' period of globalization, during which many sports underwent global spread. From a socio-cultural perspective, it discusses issues of cultural sameness and divergence within sport across different societies. From a political-economic perspective, the paper considers the contemporary relevance of the nation-state and national identity, and the impact of the hyper-commodification of sport in the wider context of neoliberal policies.

SPORT I GLOBALIZACJA: SOCJOLOGICZNA ANALIZA GŁÓWNYCH ZAGADNIEŃ

Streszczenie

Artykuł dotyczy relacji między sportem a globalizacją w historycznym, socjologicznym i kulturowym kontekście, rozważając trzy główne komponenty tego skomplikowanego powiązania. Z historycznego punktu widzenia omawia początkową fazę globalizacji, gdy nastąpiła międzynarodowa dyfuzja wielu dyscyplin sportu. Następnie omawia społeczno-kulturowe aspekty globalnego sportu, podejmując także kluczowe wątki polityczno-ekonomiczne, w szczególności współczesne znaczenia państwa narodowego i narodowej tożsamości oraz oddziaływanie hiper-utowarowienia sportu w epoce neoliberalnej.

WOJCIECH WOŹNIAK
University of Łódź

SPORT MEGA EVENTS AND THE NEED FOR CRITICAL SOCIOLOGICAL RESEARCH: THE CASE OF EURO 2012

Abstract

Euro 2012 was the first Sport Mega Event held in Poland. It has been presented in public discourse in Poland as unprecedented opportunity for modernization and unquestionable success.

However, looking at a multitude of data concerning the political, economic and social consequences of the event, allows putting these opinions into question. The paper discusses these topics using the numbers and information from various resources, considering also uncritical support of political circles and mainstream media for the idea of hosting Euro 2012, as well as lack of critical scrutiny of academic circles into the real costs of the event.

**WIELKIE IMPREZY SPORTOWE I POTRZEBA
KRYTYCZNEJ REFLEKSJI SOCJOLOGICZNEJ: PRZYPADEK EURO 2012**

Streszczenie

Euro 2012 było pierwszą Wielką Imprezą Sportową zorganizowaną w Polsce. W publicznym dyskursie prezentowano ją jako bezprecedensową szansą na modernizację oraz niekwestionowany sukces. Jednak, spojrzenie na różnorodne dane dotyczące politycznych, gospodarczych i społecznych konsekwencji tego wydarzenia stawia pozwala zakwestionować te opinie. Artykuł podnosi te zagadnienia wykorzystując dane liczbowe i informacje z różnych źródeł, rozważając także bezkrytyczne poparcie głównonurtowych mediów i kół politycznych dla organizacji imprezy, jak również brak krytycznej refleksji kręgów akademickich nt. realnych kosztów imprezy.

JACEK BURSKI
University of Łódź

**EURO 2012 – THE END AND THE BEGINNING
FOR POLISH FOOTBALL SUPPORTERS**

Abstract

The paper attempts to verify impact of UEFA Euro 2012 tournament that was hosted by Poland and Ukraine on traditional supporters' communities in Poland. Applying the typology of football fans developed by Richard Giulianotti, it focuses on traditional fans. Article explores different strategies undertaken by the supporters towards Euro 2012. The event is analyzed from various perspectives: as a chance for change in Polish public discourse; as a trigger for moral panic and as a field of conflict between various social actors (professionals, players, supporters, media, etc.).

EURO 2012 – KONIEC I POCZĄTEK DLA POLSKICH KIBICÓW PIŁKARSKICH

Streszczenie

Artykuł podejmuje próbę zweryfikowania wpływu Mistrzostw Europy w piłce nożnej UEFA Euro 2012 zorganizowanych w Polsce i na Ukrainie na tradycyjne społeczności kibiców piłkarskich w Polsce. Aplikując typologię Richarda Giulianottiego, koncentruje się na fanach tradycyjnych. Artykuł analizuje różne strategie podejmowanych przez kibiców działań wobec Euro 2012. Wydarzenie to analizowane jest z różnych perspektyw: jako szansa na zmianę w polskim dyskursie publicznym, jako przyczyna paniki moralnej oraz jako pole konfliktu między różnymi aktorami społecznymi (działaczami, zawodnikami, kibicami, mediami).

BÁRBARA SCHAUSTECK DE ALMEIDA
Federal University of Paraná, Brazil
WANDERLEY MARCHI JÚNIOR
Universidade Federal do Paraná, Brazil

**THE BRAZILIAN MEDIA AND THE SELECTION
OF RIO DE JANEIRO TO HOST THE 2016 OLYMPIC
AND PARALYMPIC GAMES**

Abstract

The city of Rio de Janeiro was selected to host the 2016 Olympics and Paralympics Games [Rio 2016], increasing the amount of international attention focused on Brazil and its regional leadership. In this article, we investigate and describe how this event was perceived domestically in the aftermath of the announcement that Rio de Janeiro had been selected. Following a brief contextualization on the political, social and sport situation in Brazil in the years preceding its Olympic selection, we present the results of a content analysis of two national print media channels – one daily newspaper and one weekly magazine – in which we identify the major stakeholders and their interests, the challenges, and the possible legacies of Rio 2016. The study argues that, taking into account local specificities, similar discourses to past cases identified by the literature are also present in the print media, mainly the arguments of developmental discourse and identity signaling.

**BRAZYLIJSKIE MEDIA I WYBÓR RIO DE JANEIRO
GOSPODARZEM IGRZYSK OLIMPIJSKICH I PARAOLIMPIJSKICH
W 2016 ROKU**

Streszczenie

Rio de Janeiro zostało wybrane miastem-gospodarzem Olimpijskich i Paraolimpijskich Igrzysk w roku 2016, co zwiększyło skalę międzynarodowego zainteresowania Brazylią i jej regionalnym przywództwem. W artykule badamy i opisujemy jak postrzegano to wydarzenie w kraju po ogłoszeniu decyzji o wyborze. Po krótkiej kontekstualizacji sytuacji w Brazylii w odniesieniu do polityki, spraw społecznych i sportu w latach poprzedzających olimpijski wybór, prezentujemy rezultaty analizy treści dwóch drukowanych mediów – gazety codziennej i tygodnika, w której identyfikujemy głównych interesariuszy, ich interesy, wyzwania stojące przed organizatorami oraz możliwe dziedzictwo Rio 2016. Pomimo lokalnej specyfiki, w badaniu zidentyfikowano dyskursy podobne do przypadków wcześniej opisanych w literaturze przedmiotu, głównie odwołujące się do dyskursu prorozwojowego oraz tożsamościowego.

MARCIN GOŃDA
University of Łódź

**SUPPORTERS' MOVEMENT "AGAINST MODERN FOOTBALL"
AND SPORT MEGA EVENTS: EUROPEAN AND POLISH CONTEXTS**

Abstract

The paper is an attempt to analyze supporters' opposition to *modern football*, which is identified with its progressive commodification in recent decades. It examines the causes and consequences of that discipline's drift toward the entertainment industry, for both fandom practices and local communities where football teams are rooted, as well as for sport competition in general. The article also investigates organized supporter groups' postulates and their efforts to "restore football for ordinary people". It seeks to distinguish the specificities of their actions both in European and Polish stadium stands. These phenomena are discussed in the context of Sport Mega Events, in particular the UEFA Euro 2012 tournament that was hosted by Poland and Ukraine.

**RUCH KIBICOWSKI 'AGAINST MODERN FOOTBALL' A WIELKIE IMPREZY
SPORTOWE: KONTEKSTY EUROPEJSKIE I POLSKIE**

Streszczenie

W artykule omawiany jest ruch sprzeciwu kibiców piłki nożnej wobec "nowoczesnego futbolu" (*modern football*), który utożsamiany jest z postępującą w ostatnich dekadach komercjalizacją tej dyscypliny sportu. W tym celu, po pierwsze, dyskutowane są przyczyny i konsekwencje tego procesu dla praktyk kibicowskich, społeczności lokalnych, z których wywodzą się kluby piłkarskie, oraz samej rywalizacji sportowej. Po drugie zaś, przedstawiane są postulaty zorganizowanych grup kibiców w Europie i Polsce na rzecz "przywrócenia piłki nożnej zwykłym ludziom". Zjawiska te omawiane są w kontekście turnieju Euro 2012 – pierwszej Wielkiej Imprezy Sportowej organizowanej w Polsce i na Ukrainie.

RADOSŁAW KOSSAKOWSKI
Gdańsk University

**PROUD TO BE TUKKER. A FOOTBALL CLUB AND THE BUILDING
OF LOCAL IDENTITY: THE CASE OF FC TWENTE ENSCHEDE**

Abstract

The paper analyzes the role of football clubs in the process of local identity formation in the age of globalization. The empirical base is drawn from the data collected during the fieldwork research conducted among the fans of the Dutch football club Twente Enschede. Twente is deeply rooted in the tradition of the city and the region, and at the same time involved in European international competition and global football transfer market, being exposed to pressures stemming from growing commercialization and multiculturalism in the world of football. The consequences of these processes for the local fans and local community are discussed in the article.

“DUMNIE BYĆ TUKKER”. KLUB PIŁKARSKI I BUDOWANIE LOKALNEJ TOŻSAMOŚCI. PRZYPADEK FC TWENTE ENSCHEDE**Streszczenie**

Artykuł analizuje rolę klubów piłkarskich w procesie formowania się tożsamości lokalnych w epoce globalizacji. Empiryczną bazę stanowią dane zgromadzone podczas badań terenowych przeprowadzonych wśród kibiców holenderskiego klubu piłkarskiego Twente Enschede. Klub Twente jest głęboko zakorzeniony w tradycjach miasta i region, jednocześnie uczestnicząc w międzynarodowych rozgrywkach oraz globalnym piłkarskim rynku transferowym, będąc zatem poddany procesom wynikającym z rosnącej komercjalizacji i wielokulturowości świata futbolu. W artykule omówione są konsekwencje tych procesów dla miejscowych fanów i społeczności lokalnej Enschede.

HANS K. HOGNESTAD

Telemark College University, Norway

TRANSGLOBAL NORWEGIAN? GLOBALISATION AND THE CONTESTATION OF IDENTITIES IN FOOTBALL¹**Abstract**

The paper discusses transformations of the fans' affiliations in the era of football's transnationalization and de-territorialization. Firstly, it shows that the traditions associated with local football clubs or national teams have been important elements in the symbolic construction of regional or national identities. Secondly, referring to the example of British and Norwegian fandom, it argues that these loyalties are being replaced by more complex, multiple identities. This is reflected in the transformation of football spectatorship, both in terms of matchday participation, as well as long term attachments to particular clubs and national teams.

PONADNARODOWY NORWEG? GLOBALIZACJA A KONTESTACJA TOŻSAMOŚCI W PIŁCE NOŻNEJ**Streszczenie**

W artykule podejmowany jest problem przemian tożsamości kibiców piłki nożnej, które towarzyszą procesom transnacjonalizacji i deterytorializacji tej dyscypliny sportu. W pierwszym rzędzie ukazane zostaje, jaką rolę w kreowaniu regionalnych i narodowych identyfikacji pełnią lokalne kluby i drużyny narodowe w piłce nożnej. Po drugie, na przykładzie praktyk kibicowskich w Wielkiej Brytanii i Norwegii zrekonstruowany zostaje proces zastępowania lojalności o charakterze lokalnym czy narodowym przez bardziej złożone tożsamości. Znajduje to swe odzwierciedlenie w zmianie form kibicowania – zarówno na poziomie jednorazowego udziału w widowisku sportowym, jak i bardziej utrwalonego kibicowania i wspierania danej drużyny klubowej czy narodowej.

¹ This article is a reworked and updated version of an article written by the same author, published in a special issue of *Soccer & Society*, vol. 10 (3–4), about football in Scandinavia.